

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhásos petitor egyszeri hirdetése 20 fill. Többhásos hirdetésért jutányosabb. Nyilattér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pó-utca 50. szám, Kócsk Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Fizetésemelés.

A közelmúlt napokban Eperjes sz. kir. város képviselőtestületének több tagja értekezletet tartott a városháza tanácstermében, mely értekezletnek tárgyát annak előzetes megbeszélése képezte, vajjon a jelen voltak szükségesnek és indokoltak tartják-e Eperjes szab. kir. város tisztviselői fizetésének az egész vonalon való újabb rendezését, emelését s a netán mutató aránytalanságok megszüntetését? Alkalmul szolgált az értekezlet megtartására a városi tisztikar ama szándéka, mely szerint a képviselőtestülethez a városi tisztviselők fizetésének rendezése s részben emelése céljából emlékiratot benyújtani készül.

Az értekezlet nem volt abban a helyzetben s jelenleg mi sem vagyunk képesek arra, hogy a felmerült eszme tekintetében akár pro, akár contra nézetet nyilváníthatnánk. Így nagyjában csak annyit tudunk, hogy városi tisztviselőink fizetése legutóbb, mintegy öt évvel ezelőtt, általánosságban emeltetett; másrészt pedig ama köztudomású tény előtt sem zárkozhatunk el, hogy a tisztességes megélhetés úgyszólván napról napra nagyobb áldozatot kíván, s hogy különösen a jelen esztendő mostoha gazdasági viszonyai mellett szerfelett drága s alig elviselhető tétel előtt áll a fizetéséből élő tisztviselői-kar.

Úgyde a szőnyegre került kérdést csupán néhány odavetett szempont mérlegelésével nem lenne helyes érdemileg tárgyalni s — nézetünk szerint — igen helyesen cselekedett az említett értekezlet, a midőn figyelmébe ajánlotta a tisztviselőknak, hogy az ügy tárgyalásához beható anyaggyűjtést eszközöljön s csakis ennek

megtörténte után terjeszse elő a fizetések rendezésére s emelésére vonatkozó óhaját.

Nem volna korrekt és méltányos, ha a képviselőtestület bármely tagja is alapos előmunkálatok figyelembevételével nyilvánítaná a felmerült kérdésben nézetét. Becsült tisztviselőkarunk reputációja megköveteli azt, hogy ilyen kérdések megvitatása felületesen ne történjen s viszont a város érdeke is ugyanazt parancsolja, hogy minden tervbevett újabb megterhelés, annál inkább ilyen nagyobb összegre rugó költségszaporulattal járó terv megvitatásánál a legmesszebbmenő tájékozódás és az adott erők lelkiismeretes mérlegelése lebegjen minden illetékes faktornak szeme előtt.

Örömmel értesülünk, hogy az értekezlet egyértelműleg ez a felfogás hatotta át s így nem kételkedünk azon, hogy hozott határozata az eszmét felvetett tisztviselőkarra nézve teljesen megnyugtató. Kimondotta ugyanis az értekezlet, hogy a mennyiben a tisztviselői-kar komolyan elhatározza azt, hogy fizetésének rendezése s illetve emelése tárgyában a városi képviselőtestületet megkeresi, az esetben gyűjtson hiteles anyagot arra nézve, hogy az Eperjeshez hasonló viszonyok között levő városokban — azokban ugyanis, a melyeknek lélekszáma, költségvetése, pótdólya, beruházásai a mi viszonyainkkal leginkább megegyezők — milyen fizetése van a tisztviselőknak?

Kettős kérdés tolu itt előtérbe. Az egyik: vajjon más, hasonló viszonyok közötti városokhoz képest indokolt s így szükséges-e városi tisztviselőink fizetésének felemelése? — a másik: vajjon ez esetben megengedik-e vagyoni körülményeink, városi polgárságunk nagy gondokkal

küzködő egzisztenciája azt, hogy újabb s jelentékeny közterhet vállaljon magára? Az utóbbi kérdésre komoly és őszinte felelet mindaddig nem adható, míg az előbbire határozott választ nem adunk.

Hiszszük, hogy teljes bizalommal s jóakarattal fogja tárgyalni képviselőtestületünk e határozottan közérdekű ügyet s viszont ennek fontossága tudatában fog eljárni az adatokat lelkiismeretesen begyűjteni hivatott előljáróság is.

Vármegyénk és városaink.

Vármegyei közgyűlés.

— 1904. október 7. —

Vármegyénk őszi rendes közgyűlése csekély érdeklődés mellett folyt le s a napirendre kitűzött tárgyak sem voltak valami fontosak. Legjelentősebb az eperjesi vízvezeték ügye, a mely oly sokáig húzódik már. Végrevalahára most törvényhatósági megerősítést nyert a városi közgyűlés határozata, sőt figyelmébe ajánlotta a vármegye közönsége a kérdés gyors megoldását Eperjes városának, mert a vízvezeték létesítése közhaj és fontos közérdek. Hiszszük is, hogy a városi előljáróság most már a legsürgősebb ügyek közé sorozza a vízvezeték elkészítését.

I. A tárgysorozat többi ötven pontja közül tudomásul vették:

1. A bizottsági tagok sorában beállt változásokat,
2. az alispáni évnegyedes jelentést,
3. a gyámpénztár 1903. évi számadását, a mely szerint a tartalékalap 8052 kor. 62 fillérel emelkedett,
4. a jernyei körjegyzőségnek Bertóra való áthelyezését, a mely tárgynál Sikorszky Endre és Dobay Béla előadó szólaltak fel,
5. az abosi Hernád-híd alpból kölcsönvett 50,000 koronának 7500 koronával való törlesztését,
6. Zombor átíratát a drágaság tárgyában,
7. id. Bánó József köszönő-iratát 80. születésnapja alkalmából történt üdvözlötéséért,

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

«KOSSUTH.»

- Az Eperjesi Széchenyi-kör 1904. évi pályázatán jutalmazott mű. -
Tulajdonos: 1802. szept. 19.

Írta és a Kör 1904. szept. 18-ikán tartott díszgyűlésén felolvasta:

dr. Tóth Sándor.

(Folytatás.)

IV.

Könnyű volt a győzelem annak, a kit tenyerére kapott a közvélemény, mialatt ellenfele, megriadva a jövő eshetőségeitől, kétségbeesésében magára maradt.

A szárnyaira kelt közlekedés gyorsan ítélte. Amott Széchenyiben az ész és gyakorlat, emitt, Kossuthban a szív és ideálok emberét látta. De egyikben sem látta meg a hibát. Széchenyi az anyagi jólétről kívánta nemzetét a szabadságra atemelni, Kossuth az általános szabadság diadala után a jólétet megteremteni. Tehát jólétet végtelen utakon; Széchenyi társadalmi téren: a születési és pénzarisztokrácia élén, Budapestnek, a nemzet szívének emelésével; Kossuth pedig úgy, hogy a megyékben látja a nemzetet, az alkotmány bástyáit, s Pestmegyéből, mint középpontból óhajt a többinek irányt adni. De hogy a kormány legyen a haladás főtényezője, arról mindegyik megelégedezik.

Eszméik közösek, fegyvereik körülbelül azonosak, egyformán agilisak s egyiké átjutnak a lélekfontó katasztrófák hosszú során. És sajátságos, hogy Széchenyi a Kossuth eszméiben önmagát támadja, s Kossuth az ellenfél eszméivel győzi le Széchenyit, sőt diadalának erőforrását is őbenne találja meg. Széchenyi alapfeltétele Kossuthnak, ki nélkül viszont maga a reform-kor befejezetlen torzja marad.

Széchenyi egy új, termékenyítő világnézetnek hirdetője: a szabadelvű reformoké, melyeket a nemzeti törekvésekben készen kapott. De hogy lassú fejlődést akart, az eszmék útján hibás útegyengetőnek bizonyult. Oda olyan ember kellett, a ki *vaskézzel* lökje félre az akadályokat. Igazi feltámadásnak kellett bekövetkeznie. S valóban rombolásnak, dúlásnak és bomlasztásnak erőszakosságai jelzik Magyarországot átalakulásának napjait az eszmék terén.

Itt állt soron a magyar ellenzék s annak élén Kossuth...

Széchenyi már ezekben a napokban megsejtette, Kossuth pedig pár év múlva megvalósította a jövőt.

Amannak még egyszer elhangzott figyelmeztető szövege A «Kelet népe»-t folytatta s a «Jelenkor»-i tanulmányokat ismételte «Politikai Programtörvények» cz. nyílt levelében. Az 1847—8-iki nagy reformországyűlés útjait óhajtotta bevilágítani vele.

A mű beszámolás saját magáról. Tisztában akart Kossuth elé lépni, a ki ellen utoljára támadt. Vagy egyikök, vagy másikuk: de az új feladatok előtt kettejük szerepe fölsőleges.

A dicső mámor percei azonban elfojtották szavát. Geniális rögtönzésen esett át Magyarország. Az idő azt mutatta, hogy azzá lett, a minek Széchenyi jósolta: «Nem volt, hanem lesz...»

Az 1843—4. politikai renaissance után, melyben az ő hatása gyors, szinte káprázató, lavinaszerű rohanás következett a reformok terén. A romantika bűbája vont be mindent: elsőben is magát a kor vezérért, aztán a magyar társadalmat s végül a közbajok ellen ajánlt orvosszereket. Fényes világba sodródtunk. A má-

mos, elragadt idők, mint a szinképváltó össze- és szétomló alakzatai, álomszerű jelenségeket idéztek föl sorainkban.

Mindjárt 1847. okt. 17-ikén a pozsonyi országgyűlésen — évszázadok óta először — magyar megnyitással üdvözölte hű népét a király. Reformokat ígért: mindent, a mi után két emberöltőn át vágyakoztunk. Szinte képzeletszötte jövőbe emelte át a nemzetet.

Igaz, leküzdhetetlen akadályok álltak haladásunk útjában. Elsőnek a hagyományos osztrák politika, másodiknak a mi konzervatívizmusunk. Azért a felirati vitát* velők nyitja meg Kossuth, a liberális ellenzék vezére. Amaz ellen az 1791. évi X. t. cizikre hivatkozik, hogy: «Hazánk szabad ország s egész törvényhozási és kormányzási rendszerében független, tehát semmi más országnak vagy nemzetnek alája nem rendelt» s hogy ez ellen a sarkalatos törvényünk ellen vet az osztrák politika, a birodalmi főhatalom eszméjével, korlátokat. A míg az *összbirodalom* ábrándja kísért, addig sem annak egészében, sem itt, a mi részünkön, igazi újjászületés nem képzelhető. «Rajtuk egy fojtó gőznek nehéz átka ül; a bécsi rendszer csontkamrájából sorvasztó szél fúj reánk, mely idegenket megremegteti s lelkünk röptére zibbasztólag hat.» Ezt az *elvéthetlenszert* mutatta meg; s hogy jól mutatta akkor, tanú rá: a mai Ausztria.

Mi lenne tehát a tennivaló?

«Az lesz — mondja — a Habsburg-ház második alapítója, a ki ezt a rendszert alkotmányos alapon reformálja s háza trónusát hű népének szabadságára fekteti.» Tehát: nem a birodalmi egység alkotmány

* Nov. 22.

8. Bártfa 1901. évi számadásait,

9. Eperjes, Bártfa és Kisszében 1903. évi gyám-pénztári számadásait, melyek szerint 18,885 kor. 45 fill., 6842 kor. 79 fill., illetve 8801 kor. 40 fill. a fölösleg.

10. Csanádvárm. átiratát a kórházi alkalmazottaknak a vármegyei alkalmazottak sorába leendő helyezése iránt, és

11. az alispán amaz intézkedését, hogy Tuhra község iskolai céljaira a zeneengedélyi alapból 65 kor. 74 fillért kiutalt.

II. Elfogadta a vármegyei közgyűlés:

a) az 1905/6. évi közüti költségvetést, a melynek fedezetül szolgál 10% újból megszavazott útdó s az állam segélye, a melyet 60,000 koronáról 80,000-re kérnek felemeltetni. Az alispáni indoklás jelezte egyúttal, hogy legközelebb új közüti szabályrendeletet kell készíteni, a melyben az útbiztosok fizetését 1000, az útkaparókét 360 koronára kellene felemelni; továbbá, hogy a közutakat ezentúl mészkövel s nem kavicscsal javítják; végül, hogy fedezet hiányában új hidak nem készíthetők, bármily rosszak és gyengék is a mostaniak.

b) Ugyancsak elfogadták az 1905. évi vármegyei háztartási költségvetést, a mely szerint a 284,228 kor. 26 fill. kiadásból nincs fedezet 36,315 koronára, a mit az államtól kérnek pótvadalomképen. A szükségletet emeli egy-egy alleváltárosi és ülnöki s két irnoki új állás szervezése, több tisztviselő s a díjnokok fizetésének emelése, végül minden tisztviselőnél annak folytán előálló lakbértöbblet, hogy Eperjest magasabb lakbér-csoportba sorozták.

Elfogadták továbbá:

c) dr. Raffay Ferencz és Bánó Aladár felszólalása után a jegyzői magánmunkálatokról alkotott szabályrendeletet, a mely elsősorban az ügyvédi-kart érinti s a mely a vármegye hivatalos lapjában jelenik meg, hogy ha meg akarnák felebbezni, bárki teljes szövegében megismerhesse;

d) a kórház-alap tulajdonát képező honvédlaktanya bérletének három évre való meghosszabbítását;

e) egy közdülőútnak a teryei róm. kath. lelkészre való átiratását;

f) Nagysároson Levenda András által 17,250 koronáért község-háza felépítését;

g) 22 körnek 1902. és 1903. évi számadásait;

h) 9 körnek 1905. évi költségvetését;

i) 4 körnek 1904. évi pótköltségvetését;

j) 14 körnek 1903. évi közüti számadását;

k) 18 körnek 1905. évi közüti költségvetését;

l) az alispán ama jelentését, mely szerint az 1904. évi közüti költségvetés egyes rovatai közt átruházásra van szükség;

m) Matavovszky Béla és Bánó Aladár főjzós felszólalása után a szorocsini körjegyzői lak építésének elhalasztását;

n) Bártfának 1901. évi háztartási- és alapszámadásaira vonatkozó közgyűlési határozat helyesbítését;

o) a zborói körörvos díjainak megállapítására vonatkozó községi határozatokat azzal, hogy kézi-gyógytárat köteles tartani s kerületét kéthetenként be kell járnia;

p) Nagysáros ama határozatát, melylyel a Bicsák

János volt bíró által indított pernek 138 kor. 30 fillér költségét a község viseli;

r) az alsókomarnéki körjegyzői laknak 8242 koronán való felépítését;

s) a remenyei körjegyzőségben irnoki állás rendszeresítését azzal, hogy a 600 kor. díjat a jegyző más célra nem fordíthatja;

t) Delej Cruper János útkaparónak 156 kor. 73 fill., Szmolkó János útkaparónak 236 kor. 08 fill. és Császár Antal irnoknak 1665 koronával való nyugdíjazását;

u) a plavniczai áll. elemi iskola céljaira szolgáló épületnek Salamon Dóra és társaitól 6000 koronán való megvételét, és

v) a községi munkás- és napszamos-segélyalapnak a kihágási büntetéspénzek 10%-ával leendő gyarapítását.

III. Elutasították:

1. az Országos Gazdasági Egyesület átiratát a bevándorlás törvényhozási szabályozása iránt, de felhívták a közigazgatási közegeket, hogy az idevágó jogszabályokat szigorúbban hajtsák végre;

2. a siketnémák és vakok szegedi intézetének,

3. a Magyar Tanítók Hunyadi-házának,

4. a Kassán létesítendő vakok fiókegyetetének, és

5. a Zsolnán felállítandó ipari képző- és foglalkoztató-intézetnek segélyezése iránti kérvényeket, mert nincs kellő fedezet;

6. Jakubek József felebbezését Nagysáros ama határozata ellen, melylyel 10 koronát adtak a lacsnoi és 40-et a szentmihályi tűzkárosultaknak;

7. Debrő Mihály pénzügyi számvizsgáló kérelmét a vármegyei főszámvevői minőségben befizetett 1656 kor. 08 fill. nyugdíjárulék visszatérítése iránt.

IV. Végül a) pártolólág terjesztették fel a kereskedelmi minisztériumhoz Bártfa-város kérelmét az eperjesbártfai vasútnak Konecsnáig leendő kiépítése iránt;

b) Nagysárosot a községi iskola ügyében új határozat hozatalára utasították;

c) visszaadták a kapui kör községeinek 1903. évi számadásait és Sikorszky Endre, továbbá Csekanyák Béla felszólalására elhatározták, hogy a számvevőségi elnököket ezentúl a jegyző tartozik a számvizsgálathoz mindig meghívni;

d) a girálti körjegyző lakbére ügyében hozott határozatot — a jegyzői fizetések általános rendezésére való tekintettel — feloldották;

e) Bártfa képviselőtestületének határozatát, melylyel a tisztviselők részére fizetésük 20%-át drágasági pótlékul megszavazta s ez évre fajárandóságot adott nekik, Bilovoszki András felebbezése folytán megsemmisítették, mert a határozatot szabálytalanul hozták s nem jelölték ki fedezetet; végül

f) Sikorszky Endre, Csekanyák Béla, dr. Ferbstein Márk, Matavovszky Béla és Bánó Aladár felszólalása után a hanusfalvi baba fizetését 200 koronában állapították meg s a községet új, és pedig magyar állampolgár baba választására utasították.

A hitelesítő közgyűlés tegnap d. e. 10 órakor volt.

nélkül, hanem az alkotmányos országok szövetség-eszméje, egyesülés két konstitucionális fél közt az államfő egységének jegyében: ez s semmi egyéb a két birodalom létfeltétele.

Hatalmas érv: a felsőtábla és konzervativizmus első letorkolása; a kezdetnek kezdete; próféta szó, mely megdöbbenetett, majd kijózanította a főrendeket. De túlnan megébredtetten Bécsen is...

Majd nap nap után újabb csodákról hozza a hírt a világkrónika: a februáriusi párizsi torlásokról s a szabadságnak Európa-szerte feltörő vágyáról az országgyűlési újabb feliratig s abban is az új Magyarország széles körvonalakban megrajzolt képeig, melyet márcz.

14-ikén Kossuth és 72 tagú küldöttség — főúr és köznemes — a nádorral élén visz a király elé; a bécsi fogadtatásról és forradalomról; majd Martius Idus-áról és Kossuth márcz. 17-diki válaszárol, a mely király szavával hirdeti, hogy a magyar nemzet boldogítása az egyetlen uralkodói cél s annak kezessége im' a népképviselői alapon megadott «első magyar felelős minisztérium»... De mindezeknél még felségesebben beszél az a lázas tevékenység, mely az országgyűlésen pár nap alatt csakugyan mindent felölelt: a magyar államélet összes biztosítékait, leheletszerű gyorsasággal alkotva meg a Kossuth Lajos merész koncepcziójában a 31 törvénycsikket: a népjogról és szabadságról, a képviselői rendszerről, a két magyar testvérháza egyesítéséről, a közteherviselésről, a hitelügyről, a sajtószabadságról és a magyar nemzeti hadseregről. Ezek a mi honpolgári egyenlőségünk, a mi testvériségünk, a mi szabadságunk a vallásgyakorlat terén, örök igazságú nemzeti függetlenségünk, a magyar sz. koronát

ama szimbolikus varázserővel látva el, mely királyt és nemzetet egyenlő tényezőkkül állít állami életünk fölé s független szuverén államiségünknek lényege... Valóban, ott vannak a képen a megnöfttetett szárnyfalak, a merész domborzatú háttér, a vakító napfény s középtűt a kor lelke, a ki az apr. 11. ülésben, a közjogi teljes átalakulásunkat szentesítő királyi szózatra, méltán mondhatta el:

«Ha a nemzetben van elég erő valóságga érlelni azt, a mi je papíron van, tartsa meg az erőnek azt a nemes mérsékletét, melyben fekszik a szabadság diadala...»

Felcsapott, kiáradt, tombolt a lelkesedés tüze; a népjog győzelmétől álomképpé szövődött Magyarország jövője: csak Széchenyi, a legnagyobb magyar, hordozta néma fájdalommal töviskoszorúját.

Együtt volt még 1848. márcziusával: talán pillanatokra maga is részt vett az elragadt örömben. Hiszen az eszmék, melyeknek vértanúságát élte át, sorra megvalósultak: megszületett az új Magyarország!

Igen! Ha nemsokára nem a Phaeton sorsát siratta volna nemzetünk!

Legelsőnek az ő lelke borult el. A nagy és rohamos alkotások elkábították, de nem bírt bízni bennök. Sejtette, hogy Metternichet elsöpörhette az idők szele, de szelleme — a bécsi reakció — tovább uralkodik. S nem bízott ellenfeleinek mérsékletében. Az anarkia fékezhetetlen gyorsasággal látszott közeledni. S a nemzetiségek halálharczát is már megindította Jellasics.

«Vér és vér mindenütt.» Az ő kétségbeesett lelkében pedig a hazaírtó pusztulás sejtelve.

(Vége köv.)

Eperjesi Széchenyi-kör.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány új elnöke. A Széchenyi-kör elnökségének a Faragó József lemondása által üresedésbe jött elnöki tisztségre sikerült dr. Ghillány Györgyöt megnyernie. Dr. Ghillány György kötelességtudása, szeretetreméltó modora, agilitása elég garancia arra, hogy nehéz feladatának eredménynyel és sikerrel fog megfelelni. E helyen is a legmelegebben üdvözljük az új elnököt s munkásságához sok sikert kívánunk!

Az új elnök okt. 5-ikén mutatkozott be a zene- és képzőművészeti szakválasztmányban. A gyűlésen dr. Wallentinyi Samu titkár megezen üdvözölte az új tisztviselőt s biztosította a szakválasztmány őszinte ragaszkodásáról s együttműködéséről. Dr. Ghillány György szép szavakban mondott köszönetet a bizalomért s kifejtette, hogy a nehéz tisztség elvállalására a szakválasztmány és az elnökség bizalma bírta reá s az az őszinte szeretet, melylyel családjának minden tagja s ő is, viseltetik a Széchenyi-kör iránt.

Ezek után a szakválasztmány dr. Wallentinyi Samu titkár indítványára magáévá tette a következő határozati javaslatokat:

1. A Széchenyi-kör zene- és képzőművészeti szakválasztmánya őszinte sajnálattal veszi tudomásul azt, hogy Faragó József a zene- és képzőművészeti szakválasztmány elnöke megmaradt elnöki tiszterül való lemondása megmaradt elnöki tiszterül való lemondása mellett. A választmány Faragó József bokros érdemeit jegyzőkönyvében is megörökíti; hálás köszönetét fejezi ki Faragó József iránt, a ki szeretetreméltó modorával, fáradhatatlan munkásságával, tapintatosságával oly fényesen, oly sikeresen töltötte be az elnöki tisztelet s a ki legutóbb a műkiállítás fáradságos rendezésével annyi dicsőséget szerzett a Körnek.

2. A zeneszakválasztmány egyben őszinte helyesléssel veszi tudomásul a Kör elnökségének azon intézkedését, hogy a zeneszakválasztmány elnöki tisztelet betöltésére dr. Ghillány Györgyöt kérte fel. A választmány biztosítja az új elnököt őszinte bizalmáról, ragaszkodásáról s együttes segítő munkálkodásáról.

3. Őszinte sajnálattal vette tudomásul a választmány azt is, hogy Holénia József választmányi tagságáról lemondott. Helyébe a szakválasztmány képviselőjűl az igazgató-választmányba dr. Ferbstein Károlyt küldi ki.

4. Kimondja a zene- és képzőművészeti szakválasztmány, hogy a zeneestélyeket a következő sorrendben fogja rendezni: nov. 16., nov. 30., decz. 14., 1905. jan. 11., jan. 25., febr. 8., febr. 22., márczius 8-ikán.

5. A képműkiállítás számadásainak felülvizsgálására dr. Ghillány Györgyöt, dr. Ferbstein Károlyt és dr. Wallentinyi Samut küldi ki a szakválasztmány.

*

A népnevelési szakválasztmány október 1-sején tartott gyűlésében elhatározta, hogy a magyar nyelv és beszéd eredményes tanításáért a következő sárosvármegyei tanítókat részesíti 50—50 kor-nyi jutalomdíjban: Andrassy András hrabszkei gör. kath., Criszarik János fulyáni gör. kath., Faludi Ferencz demétei áll., Krenyiczky Mihály feketekúti gör. kath., Kopsák Ferencz tótraszlaviczai állami, Rabenseifer Emilia kis-szilvai róm. kath., Sárosi János bertóti állami, Szabó István aranypataki ág. h. ev., Tomori János kapui áll. elemi iskolai tanítókat és Schödel Emma héthársi áll. óvónőt. A népnevelési szakválasztmány e jutalomdíjak kiosztásával — tekintettel az elnök távollétére — Matavovszky Béla választmányi tagot bízta meg.

Jóváhagyólag vette tudomásul a népnevelési szakválasztmány az elnökség azon intézkedését, hogy Sebök Vilmos tótraszlaviczai áll. el. isk. tanítónak 50 kor-nyi segélyt utalványozott ki.

S itt megjegyezzük, hogy a Magyar Kisdiednevelés és Népköztetés cz. lap okt. 1., 8. száma — valószínűleg jóhiszemű tévedés folytán — nem egészen helyesen közli a fenti jutalmazások és segély kiosztásának közlésénél azt, hogy a jutalmakat az Eperjesi Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmányának közvetítésével a vármegyei közművelődési alap adja. A jutalmakat és segélyt az Eperjesi Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmánya szavazza meg és adja ki a saját pénztárából. Az igaz, hogy Körünk e szakválasztmányát nagy mértékben és nagyobb összeggel segélyezi évről évre a vármegyei kulturalap. De a fenti közlemény kapcsán könnyen az a feltéveselkedhetnék, mintha a Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmánya csak közvetítő intézménye lenne a vármegyei kulturalapnak, már pedig az a felfogás ellenkezik a népnevelési szakválasztmány keletkezésének történetével és a Széchenyi-kör önállóságával.

*

Az 18-
magya
kegye
gyász-
közöns
Istenür

A Kör háziestéinek sorozata a következőkben lett megállapítva:

1904. november	9-ikén	felolvasás.
"	16-ikán	zeneestély.
"	23-ikán	felolvasás.
"	30-ikán	zeneestély.
december	7-ikén	felolvasás.
"	14-ikén	zeneestély.
1905. január	11-ikén	zeneestély.
"	18-ikán	felolvasás.
"	25-ikén	zeneestély.
február	1-jén	felolvasás.
"	8-ikán	zeneestély.
"	15-ikén	felolvasás.
"	22-ikén	zeneestély.
márczius	1-jén	felolvasás.
"	8-ikán	zeneestély.

A háziesték kezdete mindenkor esti 6 órakor.

A háziesték külön műsorát mindenkor a Kör hivatalos közlönyében: az *Eperjesi Lapok*-ban fogjuk közölni s ezek a műsorok a Kör helyiségében s *Kösch Árpád* egyl. pénztáros úr útjében is ki lesznek függesztve.

Az előadásokat a közölt napokon a nemzeti-szímű lobogónak a 'Fekete sas' épületére való kitételével is jelezni fogjuk. *Az ú. n. művészsobákon (a kistermen) keresztül zeneestélyek alkalmával senkinek sem szabad átjárni, vagy ott tartózkodni.*

HIREK.

* **Ő Felsege névnapja** alkalmából városunkban úgy a róm kath., valamint az ág. h. evang. templomban hálaadó istentisztelet volt. A róm kath. templomban *Zaborovszky Béla* plébános celebrálta a szent-misé. Az ev. templomban — melyet a tanítézetek tanárai, az ifjúság és a közönség zsúfolásig megtöltött — *Draskóczy Lajos* lelkész mélyen megindító, költői szárnyalású szép imát mondott dicsőségesen uralkodó bölcs királyunk boldog, hosszú életéért s a haza felvirágzásáért. Az ünnepi imát követőleg az egész közönség felállva énekelte el a Himnuszt.

* **Egyházi kinevezések a kassai egyházmegyében.** *Prónai Részó* bártfai hitoktató Hertnekre küldött ki lelkésznek. — *Dr. Arvay Nagy Balint* Homonnáról Sárospatakra ment hitoktatónak. Helyét *Cselényi István* sóvári káplán foglalta el Sóvárra *Figula János* küldött ki Mádról.

* **Ünnep a ressói parochian.** *Liszonyák Mihály* ressói címz. kanonok, lelkész, október 16-ikán tartja lelkészi installációját Resson. A népszerű, köztiszteletben álló kanonok ünnepélyén az egész megyéből nagy számmal készülnek résztvenni.

* **Hivatalvizsgálat.** *Paksy József* kassai kir. fő-ügyész legutóbb három napon át az eperjesi kir. ügyészségnél hivatalvizsgálatot tartott s teljes megaláddal távozott el.

* **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Dobránszky Ilona* okl. tanítónőt a *singléri* áll. el. iskolához rendes tanítónőül nevezte ki.

* **Áthelyezés.** *Sárosi János* bertóti állami elemi iskolai tanító hasonló minőségben a *köszegi* áll. elemi iskolához helyeztetett át.

* **Új orvos.** *Dr. Duschütz Samu* — ki tíz évig részben a fővárosban, részben a vidéken mint körorvos működött, legutóbb pedig a Stefánia-gyermekkorház bejáró-orvosa volt — városunkban letelepedett.

* **Es küvő.** *Dorninger Hugó* tűzér-főhadnagy október 5-ikén vezette oltárhoz *Eckensberger Margitot*, *Eckensberger Nándor* tűzér-alezredes leányát.

* **Eljegyzés.** *Fenyves Arankát* Nagysároson eljegyezte *Várad Ignác* bodókövőváraljai mérnök.

* **Halálozás.** *Özv. Stark Mihályné* sz. *folkusfalvi Folkusházy Zsuzsanna* szep. 29-ikén életének 95. évében elhunyt. Földi maradványait Bártfára szállították és okt. 3-ikán az ev. sírkertben helyezték örök nyugalomra.

* **Halálozás.** Október 7-ikén hunyt el Eperjesen *kenderesi és marjalaki Csiba Béla* m. kir. járási számellenőr, életének 48-ik évében Temetése okt. 9-ikén, vasárnap d. u. 3¹/₂ órakor fog végbemenni a vásártéri 15. sz. gyászaházból.

* **Október 6-ika Eperjesen.** Az 1849. október 6-ikán Aradon kivégzett tizenhárom magyar hősnék emlékét Eperjesen is megünnepelték kegyeletesen. D. e. 10 órakor az evang. templomban gyász-ünnepély volt, mely a nagy számban megjelent közönség részéről az ősi protestáns 'Erős vár a mi Istenünk' kezdetű éneknek elzengésével kezdődött.

Ezután *Liptai Lajos* lelkész emelkedett szellemű s igaz hazafias és vallásos szellemtől áthatott beszédet és imát mondott, mélyen meghatóan hallgatóit. A gyász-ünnepélyt a közönség által felállva elénekelt Himnuszt fejezte be. Az evang. Kollégiumban az emlékező-ünnepély d. e. 11 órakor tartott meg a díszteremben. Megjelentek ott az Eperjesen lakó 1848/49-es honvédek képviselőiben: *Kubinyi Albert*, *Dessewffy Lajos*, *Zempliner Gusztáv* és dr. *Munk Henrik*. Az emlékező-ünnepély Erkel Ferencz Himnuszának a tanítóképző-intézet énekkara által történt előadásával kezdődött. Ezt követte *Kovács Viktor* jogásztudományi elnöknek lendületes megnyitó-beszéde. Majd *Zahler Géza* VII. o. tanuló elszavalta Palágyi Lajosnak 'Az aradi vértanúk' cz. költeményét; *Kemény Lajos* theologus igen szép tartalmú és eszmében gazdag ünnepi beszédet mondott. *Janisich Tivadar* joghallgató előadta Pósa Lajosnak 'Az aradi vesztőhelyen' cz. költeményét nagy hatással. A szép ünnepély az Egressi-féle Szózatnak a tanítóképző énekkara által történt eléneklésével végződött. Mindkét ünnepélyen Eperjes sz. kir. város hatósága nevében *Podhorányi Balint* polgármester is megjelent.

* **Színház.** *Krémer Sándor* színtársulatáról ezúttal érdemleges bírálatot még nem mondhatunk. Az a néhány este, a melyen eddig a társulat fellépett, legfeljebb arra nyújtott alkalmat, hogy az új erők képességei felől némi képet szerezhessen a figyelmes szemlélő. De ez a kép sem lehet ma még tiszta és határozott, mert pl., hogy csak egyet említsünk, a 'Romeo és Júlia' kívülről ismert s a színi-akadémián bizonyára agyon-szavalt szerepeinek eljátszása még korántsem elegendő a társulat két új drámai hősnék, *Krasznainak* s *Pataky Rizának* tehetségeit tárgyalogosan megbírálni. Az önálló drámai alakító-képesség megállapításába éppen azért most még nem bocsátkozhatunk. Ellenben szívesen elismerjük, hogy úgy ezzel a két új erővel, valamint az eddigi fellépések után ítélve Gerővel s Révészszel (komika és szubrett) feltűnően megerősödött *Krémer* társulata s valóban a legelvezetesebb estékre vagyunk elkészülve. Feltevéseinket a társulatnak jól szervezett voltáról az a sajnos körülmény is támogatni látszik, hogy a társulat több tagja a jövő évtől kezdve a leg-elsőkelőbb vidéki s fővárosi színházakhoz önálló szerepkörre van elszereződte. — *A jövő heti műsor: Kedden: 'Czigánybáró'. Szerdán: 'Tetemrehívás',* ujdonság, itt először. *Csütörtökön: 'Ádám és Éva',* operette. *Pénteken* félhétárakkal: 'Postásfiú és a hűga'. *Szombaton:* nagy ujdonság, itt először: 'Egyenlőség', fantasztikus énekes vígjáték-ujdonság.

* **Nyilvános köszönet.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet jótékony célra 10 koronát juttatott az Eperjesi Izraelita Nőegyletnek, a mely szíves adományért ezúton fejezzük ki hálás köszönetünket *az elnökség*.

* **Iskolafelavatás.** A *kisszebeni* állami elemi iskola és óvoda új épületének felavatása a Sárosvármegyei Általános Népevelőegylet évi rendes közgyűlésével kapcsolatosan október 13-ikán (csütörtökön) lesz megtartva. Az ünnepély sorrendje a következő: A reggel 7 óra 43 percznyi vonattal Eperjes felől Kisszebenbe érkező vendégek fogadtatása a vasúti állomáson. Reggel 8 órakor hálaadó istentisztelet, melyen az egyes felekezetekhez tartozó növendékek — tanítóik vezetése mellett — saját templomukban fognak megjelenni. Dél előtt 9 órakor a kasszebeni állami elemi iskola új épületének átadása és zárkölététele az iskolaépület előcsarnokában, a következő sorrenddel: 1. Szózat. Éneklés az eperjesi állami tanítóképző-intézet énekkara. 2. Az iskolaépület átadása, ünnepi beszéd kapcsán, *Eiszelt Antal* polgármester által. 3. A magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjének válasza. 4. Az emlékirat és a zárköl elhelyezése. 5. Himnuszt. Éneklés az eperjesi áll. tanítóképző-intézet énekkara. Dél előtt 10 órakor a Sárosvármegyei Általános Népevelő egyesület évi rendes, egyúttal díszközgyűlése a gimn. tornacsarnokában, a következő tárgysorozattal: 1. Elnök megnyitó-beszéde. 2. Felolvasás. Tartja *Jakubek Ludmilla* kassai áll. elemi iskolai tanítónő. 3. Évi jelentés. 4. Pénztárnok jelentése. 5. Jelentés az eperjesi Tanítók Háza ügyében. 6. Indítványok és az elnök zárószava. Délután 1¹/₂ órakor közebed az áll. el. iskola termeiben. Egy teríték ára borral együtt 3 korona. Este 5 órakor műkedvelői színelőadás a gimnázium tornacsarnokában, melynek tisztajövedelme az eperjesi Tanítók Háza javára fog fordíttatni. Előadatik: 'Vallás az iskolában',

színmű 3 felvonásban, írta *Gaál Mózesné*, továbbá 'A gazdag rokon', vígjáték egy felvonásban s végül: Élőképek: 1. Salamon ítélete, 2. Tavasz ébredése, 3. Hit, remény és szeretet. A színelőadás után táncz lesz Helyárok: Oldalszék és I—III. sor 2 kor, IV—VI. sor 1 kor. 60 fill.; a többi sor 1 kor. 20 fill.; állóhely 80 fillér. E jegyek a tánczmulatságra is érvényesek. Jegyek előre válthatók az áll. elemi iskola új épületének földszinti termében, *Marschalkó Vilmos* tanítónál. Felülízetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Tudomásul: Az ünnepélyen résztvevők Eperjesről Kisszebenbe reggel 7 óra 05 perczkor indulnak a rendes személyvonattal, a mely az eperjesvárosi állomáson is megáll. Kisszebenből vissza Eperjesre vagy este 8 óra 57 percznyi, vagy a következő napon reggel 6 óra 03 percznyi vonattal indulhatnak. Kisszebenből Héthársra este 10 óra 39 perczkor indul az úgynevezett vásári vonat.

* **Nyugtázás.** A Sárosvármegyei Lótenyésztést és Lóversenyeket Pártoló Egyesület által okt. hó 2-ikán megtartott lóversenyek alkalmával a III-ik futamban kitűzött 'hölgyek tiszteletdjára' az alább felsoroltak voltak szívesek adományukkal hozzájárulni. Fogadják az adakozók ez alkalommal is az egyesület hálás köszönetét és elismerését! 30 k.: *Babocsay Hermanné* (Kerekret); 25 k.: *Dessewffy Alajos gr.*, *Dessewffy Béla gr.*, *Dessewffy Dénes gr.*, *Dessewffy Marianna grófnő*, *br. Ghillány Imréné*; 20 k.: *Bielek Lászlóné*, *Haber Lajosné* (Raszlavicza), *Hedry Ernőné* (Radács), *Hodossy Imréné* (Kissáros), *Piller Dezsőné* (Licsért), *Piller Kálmánné* (Pillerpeklén), *Pulszky Gézáné* (Zseb-falu), *dr. Vályi János gr.* *Wengerszky Hugonné* (Alsó-sebes), *Nagysárosi Múmalom*; 10 k.: *Hoffmann Mór*, *Horváth Elemérné*, *Kirchmayer Gerőné* (Enyiczke), *Kirchmayer Vilmosné* (Enyiczke), *ifj. Meliorisz Kálmánné* (Kissáros), *Petrovay Jánosné* (F.-Litke), *Péchy Zsigmondné* (Kassa), *Reich Ödönne* (Karácsonmező), *Szepesházy Imréné* (Felsőszvidnik), *Szinyei Merse Béláné* (Luzsánka), *Uhlarik Mátyásné*, *Újházy Ivánné* (Bóki), *br. Uszlár Ottóné* (Deméte), *Zitveitz Károlyné* (Izsép); 6 k.: *Dessewffy Lajosné*; 5 k.: *Bánó Aladárné*, *Dobránszky Endre* (Nagysáros), *Egerer Ferenczné*, *Faltin Gézáné*, *Faragó József*, *dr. Ferbstein Márkné*, *Ficker Rezsőné* (Lófalú), *dr. Flórián Károlyné*, *dr. Glück Jónásné* (Bártfa), *Goldberger Lajos*, *özv. Kösch Arturné*, *Kösch Árpádné*, *Meliorisz Lenke* (Kissáros), *Péchy Elemérné* (Pécsújfalu), *dr. Propper Adolfné*, *dr. Rosenberg Teofilné*, *Semsey Adolfné*, *Semsey Ottóné* (Deméte), *Úsz Antalné*, *Zavatzky Szilárdné*, *Zombory Bertalanné* (Kisszeben); 4 k.: *Meliorisz Ilka*, *N. N.*; 3 k.: *dr. Balpataky Imréné*, *Kassay István*; 2 k. 50 f.: *Zombory Emmi* (Kisszeben), *Zombory Mariska* (Kisszeben); 2 k.: *Csatáry*, *dr. Horovitz Arturné* (Girált), *Ilkovich Istvánné* (Girált), *Jakobei Dezsőné*, *Matkovich Lászlóné* (Deméte), *özv. Semsey Vinczéné* (Deméte), *Oszvald Károlyné*, *V. J.*, *Semsey Boldizsárné* (Budapest), *Schmidt Gizella*; 1 k.: *Mertich Jánosné* (Budapest). Eperjes, 1904. okt. 8-ikán. *Lukovits Aladár*, versenytitkár és pénztáros.

* **Két jószívű lélek.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet választmányának hölgyei most végzik az adománygyűjtést városszerte s nem egy kedves epizódot van alkalmuk tapasztalhatni arról a jószívűségről, melyet a szegény árvák iránti szívalom kelt az emberek szívében. Ilyen, valóban feljegyzésre méltó eset adta elő magát e napokban. A két választmányi hölgy egy itteni vendéglőbe lépett s a tulajdonos után tudakozódott. A vendéglőben csak egy kimerőnő volt és két fiatalember sörözött. A két vendég hallotta, a mint a nők elmondják jövetelük célját s a kimerőnőt a vendéglősért küldték. Míg a cseléd odavolt, a két fiatalember tanácskozott s egyikük azt kérdi a hölgyektől, hogy lehet-e kisebb összeget is adni az árvák javára, például 40 fillért? Midőn a hölgyek azt mondták, hogy a legcsekélyebb összeget is hálával fogadják, mind a két fiatalember 40—40 fillért jegyzett be a gyűjtőkönyvbe. Ekkorára megérkezett már a kimerőnő is s a gazdája adományával s mialatt a hölgyek ezen adományt bejegyezték, az egyik fiatalember a legjobb minőségű borral akarta megvendégelni a hölgyeket, gondolván, mily nemes és egyúttal fárasztó munkát végeznek ezek a hölgyek az árvák érdekében. Isten hálálja meg e két derék fiatalembernek szívből jövő áldozatkészségét!

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

úgy mint

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testület, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl czzéggel legyen oltatva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz).

* **Kedélyes szüreti-mulatságot** rendezett október 2-ikán az Eperjesi Kath. Legényegyesület. Az egylet helyiségeiben tartott mulatság ezidén is igen látogatott volt. Fesztelen jókedv uralkodott már a társasvacsora alatt. A tréfás szüreti aktus után táncra perdült a fiatal-ság, a mely a késő órákig példásan mulatott.

* **Új vasúti téli menetrend.** Az Útmutató kisebb kiadása — mely az összes magyar és közös közlekedési vállalatok menetrendjeit tartalmazza — kapható **30 fillérért Kósch Árpád** papírraktárában Eperjesen.

* **Túrista-kirándulás.** Október 4. és 5-ikén szép hazafias célú kirándulást rendezett a Kollégiumunk kebelében fennálló jogász- és theologus Túrista-osztály. Elzarándokoltak harminczan a branyiszki híres csata színhelyére s az ottan Szepesvármegye által emelt koszlopra koszorút helyeztek. Már korán reggel 5 órakor gyűlt össze a csapat a Kollégium előtti téren, honnan vidám hangulatban, a hívős reggeli szellőtől pirosuló arccsal indult el a 34 kilométeres útra, melyet — közben 1 órai pihenéssel — 12 órakor a branyiszki szorosban fejezett be. Itt ünneplést rögtönöztek derék túristáink. A koszorú csakhamar ott zöldellett az oszlop körül s a széles nemzeti-szalagot ott himbálta a szellő, melyen e felírás állott: «Az eperjesi Túrista-osztály — a branyiszki hősöknek». Majd a Himnusz hangjai után *Obál Béla* IV. éves theologus, az Osztály elnöke, lendületes szavakkal üdvözölte a kitartó túristákat, megemlékezve a dicső honvédekről, a nagy napról: 1849. február 5-ikéről. *Abelsberg Alfréd* joghallgató elszavalta Berzsenyinek a «Magyarokhoz» cz. ódáját. Azután a Kossuth-nótára zendített a csapat. Majd *Duszkó Lajos* II. é. theol., az Osztály jegyző-titkára, magasröptű beszédben méltatta a 48-as honvédeket s *Bohár László* I. é. theol. elszavalta Kemény Lajos «Hősök emlékezete» cz. költeményét. A lelkes ünnepélynek a Szózat hangjai vetettek véget. Innen — pihenés után — Szepesváraljára mentek túristáink, hol megnézték a híres szepesi várat, Csáky K. gróf chotkóczy kastélyát, a szepesi káptalant, a püspöki székesegyházat, majd Kromprachra gyalogoltak tovább, hol megnézték a hatalmas vasműveket. Innen vonaton visszajöttek Eperjesre. Sok kedves emléket hagyott hátra lelkükben a kétnapos kirándulás.

* **A bártfai régi városháza restaurálása.** A régi városházán a restaurálási munkálatok rohamosan közelednek befejezésükhöz. Jelenleg már az erkélynél folyik a munka. A belső munkálatok is megkezdődtek. A parkettezést Fodor és Balla kassai czég, a volt Dunkel-gyár végzi, a festést Herz Jakab bártfai festő. A bártfai iparosok közül még Mráz lakatosmester, Neuman üveges és Alt asztalosmester dolgoznak. A keramit-munkákat a kassai keramit-gyár szolgáltatja. A gyorsan haladó munka mellett a restaurálás körülbelül egy hónap múlva befejeződik.

* **Közvetlen vonatösszeköttetés Eperjes és Margitfalu között.** Illetékes helyről azt az értesülést vettük, hogy a kassa-oderbergi vasút igazgatósága a legkomolyabban foglalkozik vonalának kettős-vágányúvá való átalakítása tervével. Miután azonban Abos és Margitfalu között a Hernád szűk völgyében a második vágány lefektetése óriási nehézségekbe és pénzáldozatba kerülne, ennél fogva ezen a darabon nem terveznek második vágányt, hanem e helyett Eperjest Klembörken át közvetlen összeköttetésbe hozni szándékoznak Margitfaluvá.

* **Fényképezési vegyiszerek alkotórészei,** valamint használatra készen egybeállítva is, *olcsó árban* kaphatók *Cattarino Sándornál* Eperjesen.

* **Borvásár Gyöngyösön.** A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület kezdeményezésére, a m. kir. földmívelésügyi miniszter és Gyöngyös város támogatásával, Gyöngyösön november 29. és 30-ikán borvásár tartatik, a mely elé országsszerte nagy érdeklődéssel néz úgy a bortermelő, valamint a borkereskedő közönség. Jóllehet, hogy a borvásáron csak hevesmegyei, különösen a gyöngyös-eger-visontai borvidék termékei bocsájtának elárúsítás alá, mégis a minden vidékről már eleve észlelhető érdeklődés arra enged következtetni, hogy a Gyöngyösön rendezendő borvásár egyike lesz az eddig tartott borvásárok leglátogatottabbjának. A borvásáron megjelenni óhajtó vidéki közönség részére a kereskedelmi minisztérium mérsékelt árú menettértyjegyeket bocsájt rendelkezésre és azt mindenki megkapja, a ki ez iránybani óhaját a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalával akár csak egy levelező-lapon is közli; úgyszintén az elszállásolásról is a titkári hivatal gondoskodik.

* **Nyilvános köszönet.** Az Eperjesi Kath. Legényegyesület okt. 2-ikán rendezett szüreti mulatsága alkalmával a kitűzött jótékony czéla felülfizettek: Zaborovszky Béla 4 koronát; Kassay István, Egerer Ferencz, Miklósy Mihály, Hrabcsák Géza, Magyar József és Cattarino Sándor 3—3 koronát; Grieger József, Márton

István, Csintalan Mihály, Földvári József, Párkányi Gyula és Hartstein Adolf 2—2 koronát; Jocsák Bálint, özv. Pulczner István, Zsembey Rezső, Andruscsakievics Henrik, Szilvássy Vilmos, Mihajla Endre, Zborovszky Antal, Láposi Béla, Mikó Imre, Róth N., Szilvássy Lajos és Augusztyni József 1—1 koronát; N. N. 40 fillért; összesen: 46 kor. 40 fill. Fogadják a nemesszívű adományozók az egyesület leghálásabb köszönetét! *As elnökség.*

* **Restaurálják a városi Vigadó termét.** A városi Vigadó nagyterme — melynek szép festését és márvány, utánzású falait 17 évi por lepte már el és a fűtés-világítás és a szivar füstje festette barnára — most került tatarozás alá. A város Gratzl hírneves szobafestő ajánlatát fogadta el s már javában folyik is a tisztítás munkája. A karzat hátfala feletti párkányzatnál vette kezdetét a kenyérrrel való tisztítás és javítás s máris látható, mily szép volt valaha a nagyterem festése; de minél tovább halad az oldalfalak tisztítása, annál inkább sérti a benyomást a valóban elkormosodott mennyezet, a melyet — mint értesülünk — most nem fognak tisztítani. Ha már történik valami, mégis jobb lenne ez alkalommal a terem minden részének a tisztítását eszközölni; most már nem kell tartani egyhamar az újbóli elkormosodástól, mivel a villamos-világításnál az ki van zárva. Kívánatos lenne továbbá, hogy a restaurálás munkája kiterjesztetné a mellékhelyiségekre is; különösen szükséges volna az előcsarnok fűthetővé tétele és az ott levő illemhelynek alapos átalakítása. Kevés oly szép terem van az országban, mint a mienk; tegyük azt méltóvá hivatásának. Egy nagy hibája a Vigadónak az is, hogy nincsen konyhája és hogy az étkezésre szolgáló helyiségeknek a szellőztető-készüléke semmit sem ér. Most volna alkalom ennek a kérdésnek a megoldásán is gondolkodni. Konyhának való hely volna elég a pinczékben, a hol földalatti éttermeket is lehetne létesíteni. A mint tudva van, a «Fekete-sas» bérlete 1905. május 1-jén jár le. Az új szerződés pontozatainak megállapításánál talán külön kellene választani a nagytermet a szállodától; mert mégis visszás állapot az, hogy a bálókát és jótékonycélu mulatságokat rendező bizottságok az eléggé magas teremdíj mellett nem jogosultak arra, hogy ott bort vagy pezsgőt adhassanak el, hanem kénytelenek a vendéglősnek dugaszpénzt fizetni. A mellékhelyiségek nagy hátránya még az is, hogy azok fűthetése kritikán aluli. Az étkezőhelyiség fűtésére két rozoga vaskályha áll ott, a mely pillanatnyi meleget ad ugyan, de ha nem fűtenek minduntalan, akkor jéghidegek ezek a helyiségek. Nem kisebb hátránya még Vigadónknak, hogy egyáltalán nincsen ruhatára; erről is gondoskodni kellene, hisz ez a legfontosabb kelléke minden bál-teremnek. Hogy milyen e tekintetben is az állapot, ezt nem is kell leírunk, ismeri azt mindenki; de okvetlen szükséges, és — mint már mondottuk — legfőbb ideje is, hogy — a mennyire az lehetséges — ezeken az állapotokon most javítsunk.

* **Ajánlat Czeme té bérbevetelére.** *Zámborsky József* budapesti lakos, képviselőházi hivatalnok nemrégiben ajánlatot tett Eperjes sz. kir. város tanácsának, mely szerint hajlandó Czeme té-fürdőt a gazdasági épület és földet nélkül bérbe venni s a fürdőt a mai kor igényeinek megfelelő fürdővé átalakítani, a következő feltételek mellett: A fürdő és a város között egy társaskocsi, esetleg automobil-járatot létesít; a fürdő s a villák előtti tért parkirozza, tennis- és tekepályát állít fel, gyermek-játszóhelyet létesít s egy modern gyógyszer-szalont állít fel zongorával, tekeasztallal és hirlapokkal; állandó fürdőorvost alkalmaz; szénsavas, villanyos-, valamint fenyő-fürdőket rendez be s egy hidegvízgyógyintézetet állít fel; az idegenforgalmi vállalat segítségével a fürdőt kellően, reklámok útján hirdetni fogja; a mostani fakádak helyett saját költségen pléh- és cserépkádakat állít fel s a fürdőszobákat tisztességes karban tartja és a fürdő vendéglőjét házi-kezelésbe veszi. Ezekkel szemben kéri a várostól a bérletnek kettéválasztását. A mostani bérlő bérleti idejéből ugyanis még négy év van hátra. E négy évre vonatkozólag a kérvényező az eddigi bérlővel máris megállapodásra jutott, mely szerint a mostani bérlő hajlandó a szoroson vett fürdőt és «Eperjes»-villát e négy évre is átengedni a kérvényezőnek. E négy év elteltével következő időre a kérvényező kéri a várost, hogy a további bérlet idejét tíz évben állapítsa meg és azt az ő részére biztosítsa is, olyképen azonban, hogy kérvényező részére ez előbbi négy év utolsó évében a felmondási jog tartassék fenn. Hogy tehát, ha kérvényező vállalkozása kudarcot vallana, ő a bérlet harmadik évének lejártával olyképp mondja fel a bérletet, hogy az a felmondás azon év végével le is járjon. Kéri továbbá, hogy — a mennyiben a fürdőkádadat a saját költségén újakkal cseréli ki — a város új fürdőcsövekkel, csapokkal és új melegítő-üsttel szerelje fel a fürdőházat; a fürdőszobákat aszfaltburkolattal lássa el. Az építendő tekepályához stb.-hez

szükséges fát pedig a város adja. A szoroson vett fürdő, «Eperjes»-villa és a vendéglő-bérletért évi 700 kor. bérösszeget ajánl fel. A tanács okt. 3-ikán tartott ülésében foglalkozott az érdekes ajánlattal s felhívta az ajánlattevőt arra, hogy mielőtt vele a tanács érdemileg tárgyalna, nyújtson kellő biztosítékot az ajánlatában foglaltakra nézve.

* **Árvaházi persely-tolvajok.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet *Erzsébet*-árvaháza falán a kapubejárat mellett van egy lakat-zárral ellátott bádopgersely, az arra menő jószívű emberbarátok jótékony adományai felvételére; ezt a perselyt esti kapuzáráskor a gondnok beviszi Október hó 1-jén este 8 óra körül három fiatal munkás állt meg az árvaház előtt s a persely körül mesterkedtek, nem valami jó szándékkal és miután felfeszítése nem sikerült, a lakatot kulcsok segítségével kezdték nyitogatni. Ténykedésüket azonban a szemközt fekvő házban lakó Mucha J. bankegyleti szolga észrevette s figyelemmel kísérte és midőn látta, hogy a lakat kinyitása sikerült és ők kezdik levenni a bádopgerselyt, az utcára sietett s üldözőbe vette őket. A tettesek észrevéve, — hogy valaki szalad utánuk, letették a perselyt a Szentandrásyház kapuja mellé és tovább mentek, mintha semmi se történt volna. Mucha azonban nem látta, hogy letették a perselyt s a mikor elérte őket, követelte a persely visszaadását. Ők tagadták a lopást, a mikor köztük dulakodás támadt s Muchát leteperték a földre; miután sehonnan sem érkezett segítség, el is ináltak mind a hárman. Mucha látva, hogy nem volt náluk a persely, annak keresésére indult s a jelzett helyen meg is találta — sértetlenül. A perselyt 20 korona 50 fillér tartalmával megmentette.

* **Partröngálások a malomárok mentén.** A mióta a Petróczy-féle telek beépült, folyton romlik a malomárok mentén vezető gyalogjáró partja; de nem a malomárok folyó vize mossa el azt; a süppedéses omlás onnan van, hogy a Petróczy-teleken épült házak cselédei naponta többször merítenek vizet s a merítő-edényt a partra állítják, a víz kilocsog s állandóan nedvesíti a földet. Hozzájárul még az is, hogy ott a parton edényeket sírolnak s fehérenműt mosnak. Már most is veszélyes ott a járás a sok gödör miatt, s ha nem történik intézkedés, lassan — de biztosan! — be fog szakadni az egész part.

* **Adakozzunk a vakoknak!** A Vakokat Gyámoltó Országos Egylet perselyeiben az 1903. év folyamán 26,150 kor. 71 fillér gyűlt be. Ebben az összegben van az az összeg is, mely az Eperjesen elhelyezett perselyekben találtatott, és pedig: a Fő-utcán: Rendőrkapitányság 2-49, Zimmermann M. 7-45, Tamássy Géza 0-31, Kahn Mór 0-57, Glücksmann Mór 0-52, Traurig Adolf 0-37, Sváby Ferencz 1-26, Bein Simon 0-54, Trostler Kálmán 0-34, Feldmann Adolf 0-86, Weiszer Lajos 0-60, Berger 0-24, Stehr Mór 0-10, Goldhammer József 0-81, Reiner Géza 6-31, Kónya Miklós 0-66, Scholze Alfréd 1-63, Grasgrün Emánuel 0-61, Mücke E. 3-00, Schroeffer Antal 1-70, Úsz Ottília 2-75, Hampel Á. 10-96, Fodor Gusztáv 1-91, Berger Henrik 0-97, Mihalidesz Lajos 18-58, Fränkl József 2-52, Lichtig H. 0-38, Atlasz D. 0-58, Quirsfeld J. 1-24, Wenzel István 0-56, Kósch Árpád 2-16, Lerner Mór 0-40, Korn Vilmos 1-82, Bilich Ferencz 0-96, Grieger Tivadar 0-55, Mitske Ede 1-44, Kovács Béla 1-69, Zavatzky Szilárd 1-06, Bodnár Győző 0-62, Schwarz Ede 0-78, Tauth Viktor 0-88, Sóska J. 0-29, Bohrandt J. V. 2-51, Zahler Mór 0-03, Klein F. 2-05, Böhm Bertalan 4-57, Révai S. (Sziklai) 4-67, Gerő Mihály 0-96, Szilvássy L. 1-41, Lefkovits Mór 1-12, Bergmann N. 0-48, Gregor E. 0-52, Moskovits Lipót 0-51, Lindner Mór 1-48, Schustek Nándor 2-75, Rosenwasser J. 0-30, Kail Imréné 0-17, Kanengiszter 0-65, Futersack Száli 0-03, Zborovszky János 3-36, Feingold Lipót 1-74, Neumann I. 0-02, Fonfédor Lázár 0-32, Stehr D. 1-22, Ziegler Fülöp 0-43, Lefkovits Lipót 0-38, Klein E. 0-64, Rosenwasser Leo 1-24, Metti János 26-10, Wohl Izidor 0-07, Tydor Lipót 0-96, Kircz Fáni 0-57, Elsas és Schlenger 4-79, Holländer S. 0-52, Csarnogurszky Alajos 2-17, Rosenberg Gyula 1-03, Lefkovits Emil 0-95, Altmann J. 0-46, Goldberger Márk 0-02, Neumann B. 0-40, Bakay F. 0-32, Köch Tivadar 5-10, Halmy János rendőrbiztos 11-30, Bóttér Zsenka 0-97, Schwab Mór 0-44, Moskovits Gyula 0-55, Tyrnauer K. Fia 0-32, Luchs Ede 1-54. — A Kassai-úton: Teitelbaum Vilmos 0-51, Csonka Albert 1-54, Mayer Lajos 0-47. — Az Árok-utcában: Szuchy Albert 3-48. Összesen 181 kor. 65 fill.

* **A «Tanulók Lapja»** most megjelent októberi első számával kezdi meg a tizenkettedik évfolyamát. A magyar ifjúság legkedveltebb lapját Gaal Mózes szerkeszti igazi szeretettel és lelkesedéssel. Az első számban kezdődik Dickens világhírű regénye: «Copperfield Dávid» Mikes Lajos ügyes átdolgozásában; Gaal Mózes «Az én legkedvesebb virágom» czímen költeményt írt be.

Érdekes temető n Gyula írt tartikják vények n ki hétről előfizetés Budapest Melegen

* **Elg** némely. A vidék embertől rendőr, képes kéalkalmában, szerhívják a kocsijáva

* **Az** tokon alános dr tesz ki. közepett adásaiva keresse annak « az ottho jelent 2 pedig k

* **A** bőző b dották, kórházi a kórha menni, meg az sok ke eljárása. akar a b hogy u fokú ipa pénztár szükség tagadja vagy az korlátoz ben 200

* **S** pesti áll főváros sorsú s ilyenek ségeit t intézet nek an a növe akaratt szerete Esterh nagybí néma egész i költsék hasonl lehető höz cs szintér biztost jólelkű példák nek fel

* **1-jéve** a belt könyv alakj anyak nek e Ezzel közsé tartoz

* **ősz a** és an övéik legme Wien új évt mode utasít

Érdekes cikkek szólnak „Japánról”, „A tejről”, „A temető madairól”. Érdekes eredeti elbeszélést Krúdy Gyula írt: a „Czirkuszkirály” címen. Izléses képek tarkítják az első számot. Fejtörő-rovata élénk. A rejtvények megfejtői között értékes könyvjutalmakat soroz ki hétről hétre a szerkesztőség. A *Tanulók Lapjának* előfizetési ára egész évre 9 kor. 60 fill. Előfizetheti Budapest, IV., Egyetem-utca 4., Franklin-Társulat. Melegen ajánljuk a szülők figyelmébe.

* **Elgázolás.** A magára-hagyott lovak miatt egy-némely helyen valóságos életveszélyes a járás-kelés. A vidéki parasztok pedig igen gyakran a legnagyobb embertömegben gyorsan hajtják lovaikat s az a néhány rendőr, a melylyel rendelkezünk, egyáltalában nem képesek a megfelelő ellenőrzés kifejtésére. A hétfői hetivásár alkalmával ismét baleset történt e miatt, a mely azonban, szerencsére, nem lett végzetes. *Babik Mihály*nak hívják a vigyázatlan kocsiist, a ki *A. M.* úrnőt ütötte el kocsijával. A rendőrség a vigyázatlan embert megbüntette.

* **Az élelmiszerek drágulása.** Egy hivatalos adatokon alapuló kiszámítás szerint az élelmiszerek általános drágulása egy polgári háztartásban 8—10%-ot tesz ki. Kétszeresen szükséges, hogy ily viszonyok közepette minden háziasszony ruházat, fehérműek kiadásával megtakarításokat tegyen. A kinek ez célja, keressen tanácsot a *Wiener Mode* lapban, különösen annak „a praktikus bécsi szabónő” mellékletében, mely az otthoni varrást nagyon megkönnyíti. A most megjelent 2-ik füzet fölötté gazdag tartalmú, különösen pedig kézimunkákban.

* **A betegsegítő-pénztárak utalványai.** A különböző betegsegítő-pénztárak alapszabályaikban kimondták, hogy csak akkor fizetik beteg tagjuk helyett a kórházi költséget, ha a beteg az ő utalványukkal megy a kórházba. Ha azután valamelyik tag a kórházba akar menni, a pénztár a legkülönbözőbb kifogásokkal tagadja meg az utalvány kiadását. A beteg tagoknak nagyon sok kellemetlenséget okozott a pénztáraknak ez az eljárása. A belügyminiszter most energikus intézkedéssel akar a bajon segíteni. Körrendeletben felhívta a tanácsot, hogy utasítsa a pénztárak működését ellenőrző elsőfokú iparhatóságot, hogy ha megtudja, hogy valamelyik pénztár a jelentkező tagnak a kórházba való felvételhez szükséges utalvány kiadását alapos ok nélkül megtagadja, a beteg utalvány nélkül utasítja a kórházba, vagy az utalványok kiadását meg nem engedett módon korlátozza. az illető pénztár vezetését minden esetben 200 koronával bírságolja meg.

* **Siketnémák segélyezése.** A siketnémák budapesti áll. intézetében (VIII., Mosonyi-utca 8. sz.) a székesfőváros távolabbi részeiben vagy vidéken lakó szegénysorsú siketnémák csak az esetben vehetők fel, ha az ilyeneknek az intézet közelében való elhelyezési költségeit nemes emberbarátok fedezik, mert a kormány az intézet fentartási költségeinek s a tanszemélyzet fizetésének amúgy is igen nagy összeget kitevő kiadásai mellett a növendékek eltartási költségeinek fedezésére legjobb akarattal sem vállalkozhatik. Az áldozatkész cselekvő szeretetnek igen szép példáját adta legújában gróf *Esterházy Miklós Móricz* cs. és kir. kamarás, csákvári nagybirtokos, a ki a folyó tanévtől kezdve egy siketnéma gyermeknek a fenti intézetben való neveltetés egész idejére, vagyis nyolcz tanévre szükséges eltartási költségeit fedezi. A *Szeretet* Országos Egyesület pedig hasonló segélylyel kilencz siketnéma gyermeknek tette lehetővé az oktatás és nevelés kiadásait. Az említett jötevőkörhöz csatlakoznak még *Szabadka* város és *Lengyeltői* község is, melyeknek nemesen gondolkodó közönsége szintén egy-egy növendék részleges eltartási költségeit biztosítja. Vajha napról napra szaporodnék azoknak a jólelkű embereknek a száma, a kik a fenti dicséretes példák felbuzdulva, segédkezet nyújtanának az intézetnek feladata szélesebb körű, minél sikeresebb betöltéséhez.

* **Az állami anyakönyvek új törvényét 1905. jan. 1-jével léptetik életbe.** A végrehajtási utasítás most készül a belügyminisztériumban. Az újjével egészen új anyakönyvi lapokat hoznak be. Többé nem jegyzőkönyv alakjában történnek a bejegyzések, hanem az egyházi anyakönyvek mintájára rovatos anyakönyvi lapok lesznek és az egyes rovatokba jegyzik be az adatokat. Ezzel az egész anyakönyvvezetés — mely ezután a községi- s körjegyzők rendes hivatalos teendői közé fog tartozni — tetemesen egyszerűsítve lesz.

* **Hazaérkeztek a hölgyek és a kezdetét veendő ősz a szabászat jegyében áll.** Praktikus háziasszonyok és anyák meleg őszi- és téli-ruházatról gondoskodnak övéik számára és a választás s számítgatás idejében legmegbízhatóbb és legtitoktartóbb barátjukhoz, a *Wiener Frauenzeitung*hoz fordulnak. A most megjelent új évfolyamnak első számában foglaltatnak a legjobb modellek női-, leány- és fiú-ruhák szabásához, szabászat utasítással mérték szerinti szabáshoz. A kézimunka-

részt már a karácsonyi hangulat uralja. Gazdag e lap irodalmi része is; Rosegger Péter, Becker Käthe a humoros író és számos német póéta a lapnak e részét valóságos kincsesládává teszik; ezen élvezeten kívül olvasónőinek sok pedagógiai és házi-gazdasági tanácsal szolgál ezen valóságos női lap. A *Wiener Frauen-Zeitung* (ára negyedévenként 1 kor. 80 fill.) — havi kétszeri megjelenéssel — oly csekély, hogy meghozatala mindenkinek lehetővé válik. Mutatványszámokat ingyen küld a *Wiener Frauenzeitung* kiadóhivatala: Wien, I. Graben 29/a.

* **Külföldi sorsjegyek behozatala ellen.** Hieronymi kereskedelmi miniszter újabb rendeletet adott ki a külföldi sorsjegyek postai kezelése tárgyában. Ez újabb rendeletében figyelmezteti a miniszter a posta- és távirdahivatalokat, hogy nemcsak a külföldi sorsjegyek és igérvények, hanem a külföldi sorsjátékokra vonatkozó mindennemű postai szállításból ki vannak tiltva, akár kereszkötés alatt, akár zárt küldeményben érkeznek. A rendelet ezenkívül részletesen felsorolja, hogy a külföldi sorsjegyek közül melyiket szakad behozni. Összesen 22 ilyen sorsjegy van. Ezekon kívül minden más sorsjegyet kitiltottnak kell tekinteni.

* **Herczeg Ferencz-Album** lesz a *Gajári Ödön* szerkesztésével megjelenő *As ujság* független politikai napilap legközelebbi húsvéti ajándéka. Karácsonyra pedig gyönyörű naptárral kedveskedik minden előfizetőjének kivétel nélkül. *As ujság* — melynek állandó főmunkatársai: Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán, — nemcsak értékes ajándékokkal lepi meg előfizetőit, hanem kintinó lapot is ad, mely értesültség, hírszolgálat és bő tartalom dolgában a legfokozottabb igényeket is kielégíti. Ennek tudható be *As ujságnak* páratlanul gyors elterjedése és közkedveltsége az egész országban. *As ujság* előfizetési ára: 1 óra 2 kor. 40 f., negyedévre 7 kor. Megrendelő-cím: *As ujság* kiadóhivatala, Budapest, VII., Kerepesi-út 54. sz.

* **Chrysanthemum-kiállítás Temesváron.** A nagy kertbarát: ő cs. és kir. fensége József főherczeg úr védnöksége alatt működő Országos Magyar Kertészeti Egyesület f. é. november 12., 13. és 14-ikén Temesvárott, a magyar kertműipar fényében, Chrysanthemum-kiállítást rendez, mely az eddigi Chrysanthemum-kiállításoknál már azért is jelesebbnek ígérkezik, mivel ennek a főrendezője Mühle Árpád, úr a kinek az országban a legszebb és legnagyobb Chrysanthemum-virágai vannak. A temesvári Chrysanthemum-kiállításban tehát ez új divatvirágok kedvelői ezekből bizton a legszebbet és legjobbat fogják látni.

== BERGER KÁVÉHÁZA. ==
LAPOK minden modern nyelven.

SPORT.

Lóverseny.

Lukovits Aladár gazd.-egyl. titkár páratlan buzgósága s a vármegyei gazdasági egyesület, a méntelep és a tűzerezed lelkes támogatása immár másodizben szereztek vármegyénk úri közönségének igen kellemes szórakozást az okt. 2-ikán megtartott ügető- és lóversenyekkel. A mit még a mult évben aggodalmas kíváncsisággal vártunk, arra ezidén örömmel s élvezettel készültünk, mert a mult évi versenyek alkalmával teljes mértékben meggyőződünk arról, hogy a versenyek rendezése ritka avatott kézbe van letéve és hogy mindazokkal a kellékekkel rendelkezünk, a melyek a legnagyobb magyar által gondolt s hivatása magaslatán álló lóversenyek megtartásához szükséges. Joggal elmondhatjuk, hogy ennek megfelelő volt az eddigi két évi eredmény s hogy az ezidei lóverseny sikerére valóban büszke lehet a rendezőség.

Az okt. 2-iki versenyek lefolyása és eredménye a következő volt:

Már reggeli 9 óra után szebbnél szebb fogatok robotgok a kendei országúton lévő szekesői hídhöz, hol az ügetőversenyek startja volt. A versenyt a 12 kilométeres sárosi kísérleti kocsi verseny nyitotta meg, melyben a négy nevezés közül három kocsi vett részt: Irinyi Csaba két fogata és Kirchmayer Vilmos fogata. Irinyi Csaba fogata a közönség lelkes ovációja közepette 24 p. s 9 mp. alatt érkezett be. Az első díj győztese 450 koronát kapott. A második díjat — 150 koronát — ugyancsak Irinyi Csaba fogata nyerte. A lovakat Szinyei Merse József hajtotta. A fogat 26 p. s 37¹/₂ mp. alatt járta meg a 12 kilométert. Kirchmayer Vilmos fogata az utat 27 p. s 47 mp. alatt tette meg.

A 10 kilométeres ügető-kocsi versenyen három fogat indult: Liphay Béláé, Bodnár Zoltáné és Kapczy-Haber Lajosé. Liphay Béla orosz trapperjei 19 p. s 37¹/₂ mp. alatt értek be. Díj 400 korona. Másodiknak Bodnár Zoltán fogata érkezett be 21 p. s 57 mp. alatt. A díj 100 kor. volt.

Délután 2 órakor a fintai réten a lóversenyek folytak le. Kellemes szép őszi idő kedvezett a versenyeknek s nem csoda, hogy azokon városunk és vármegyénk színe-java nagy számban vett részt.

A kassa-oderbergi vasút igazgatósága két különvonatot bocsátott a versenyintézőség rendelkezésére, kirendelte hivatalnokait az alsósebesi vasúti állomásra szolgálattételre; úgyszintén a központból is kiküldött az igazgatóság egy felügyelőt a különvonatok rendszeres lebonyolítására s mindent megtett, hogy a közönség kellő kényelemmel utazhassék. E tekintetben egyéb kifogás nem is emelhető, mint legfeljebb az, hogy I. és II. oszt. kocsik alig állottak az utasok rendelkezésére; a III. oszt. kocsik pedig nem nagyon biztatón intégettek a színes toalettek felé.

A versenypálya gondosan el volt készítve. A nézőtér és helyiségei minden igényt kielégítettek s elhelyezésük kényelmes, díszítésük valóban izléses volt. A pályán belől a 67. sz. gyalogezred zenekara játszott.

A versenyeket a mezőgazdák versenye nyitotta meg s szép számmal állottak ki a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület díjaiért.

Elsőnek Ondecsko János Zsófia, másodiknak Harscsár András Feckskéje, harmadiknak Ondecsko János Julcsája, negyediknek Balcsák András Turcsája jött be. Díjak: 60, 30, 20, 10 korona.

A Magyar Lovaregylet 900 koronás díjáért 6 ló állt starthoz. Távolság 2400 m. Első 1¹/₂ hosszal Liphay Béla 3 é. s. m. Ujdondásza, lovagolta Kreisler főhadnagy; második Guzman százados Miguele volt; harmadiknak Bodnár Zoltán főhadnagy Tarlóvirágra jött be. Totalizátor 10:25. — A hölgyek díjáért 4 ló indult. Távolság 4000 m. Elsőnek 300 kor. díj. Első Kapczy-Haber id. stp. m. Vendelje volt, második Kreisler főhadnagy Bodrija volt, a mely bár elbukott, de tovább lovagolhatott. Tot. 10:18. — A 2000 méteres sárosi tenyészversenyben 800 kor. díjért 7 ló indult. Első ifj. Meliorisz Kálmán id. p. k. Deysije volt, lovasa br. Ghillány László; másodiknak Hedry Ernő Julcsája; harmadiknak Irinyi Csaba Irmije jött be. Totalizátor 10:33. — A hadtest-akadályversenyben: első 3 hosszal Niffalor 4 é. p. h., lovagolta tulajdonosa, Kreisler főhadnagy; második Dröninger főhadnagy id. p. h. Spundja; harmadik Górnery főhadnagy Borcsája. Tiszteletdíj első-, második- és harmadiknak. Tot. 10:15. — Úrlovasok Szövetkezetének 600 kor. első díját Markovics főhadnagy 3 é. p. h. Servus Brezsinája nyerte 2 hosszal, lovagolta br. Eltz; második Reök István főhadnagy Little-Kohnja; harmadik Kapczy-Haber Cziczája. II. díj 200 kor., III. díj 100 kor. Tot. 10:17. — Érdekfeszítő volt a falkevadásverseny. Távolság kb. 6000 m. Tiszteletdíj: első, második és harmadik lónak. Első, küzdelemmel 1 hosszal Kreisler főhadnagy id. s. h. Boy fv., Reök István Lordjával szemben; harmadik Bodnár Zoltán főhadnagy Gyurija. Tot. 10:13.

A lóversenyek befejeztével, este 9 órakor, fényes társaság gyűlt egybe a városi Vigadó termeiben, a hol aztán reggelig tartó táncmulatság volt.

Az Országos Tornaszövetség jövő évben Kassán tartandó versenyét előkészítő bizottság már megalakult. A bizottság elhatározta, hogy a sporttelep sürgős felépítése érdekében erős mozgalmat indít, az országos versenyek sikere érdekében pedig érintkezésbe lép az illetékes tényezőkkel. A bizottság üléseit minden kedden tartja a téli tornahelyiségben. A versenyek rendezésében résztvesz az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület is *Pethe Ferencz* egyleti titkár vezetése alatt.

Felelős szerkesztő:

Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:

Kösch Árpád.

Henneberg-selyem ○ ○ ○

csak közvetlenül! Fekete, fehér és színes, méterje 60 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig blousok és öltönyök czéljára. Bérmentve és már vámmentesen hához szállítatik. — Nagy mintaválasztékot azonnal küld

HENNEBERG selyemgyáros, ZÜRICH. 1

Építkezési telkekre

••••• alkalmas, ••••• a Szebeni-út mentében, közvetlen a város közelében, jó fekvésű, idősb Meliorisz Kálmán tulajdonát képező szántóföld

eladó.

Bővebb felvilágosítás a tulajdonosnál: Fő-utca 121. számú házban nyerhető.

Vasúti téli menetrend.

Érvényes 1904. évi október hó 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

	ind.	Csak hftó és pént.	905 de	108 du	—	745 e
Orló	ind.	540 r	949	151	—	831
Héthárs	ind.	603	1014	212	—	857
Kisszeben	ind.	634	1044	236	—	927
Eperjes megálló	ind.	638	1048	240	—	932

	ind.	Naponta	1100 <th>246 <th>710 e</th> <th>1000 </th></th>	246 <th>710 e</th> <th>1000 </th>	710 e	1000
Eperjes	ind.	655 de	1100	246	710 e	1000
Abos	ind.	723	1128	312	748	1030
Kassa	ind.	745	1155	337	825	1100
Budapest	ind.	130 du	850 e	955 e	635 r	815 r

Budapest—Eperjes—Orló:

	ind.	740 r	750 r	235 du	845 e	940 e
Budapest	ind.	740 r	750 r	235 du	845 e	940 e
Kassa	ind.	1252 du	425 du	826 e	550 r	805 de
Abos	ind.	113	440	854	618	829
Eperjes	ind.	138	518	937	654	925

	ind.	143 <th>528 <th>952 e</th> <th>705 de</th> <th>—</th> </th>	528 <th>952 e</th> <th>705 de</th> <th>—</th>	952 e	705 de	—
Eperjes	ind.	143	528	952 e	705 de	—
Eperjes megálló	ind.	147	533	958	710	—
Kisszeben	ind.	213	604	1039	743	—
Héthárs	ind.	229	626	1105	805	—
Orló	ind.	310	710	—	850	—

Eperjes—Bártfa:

	ind.	720 de	243 du	535 du	—	—
Eperjes	ind.	720 de	243 du	535 du	—	—
Bártfa	ind.	915	415	730 e	—	—

Bártfa—Eperjes:

	ind.	—	515 r	1135 de	800 e	—
Bártfa	ind.	—	515 r	1135 de	800 e	—
Eperjes	ind.	—	645	130 du	942	—

Szepesség felé indul a vonat:

	ind.	hétfő, pént.	634 r	1044 de	236 du	—
Eperjes megálló	ind.	hétfő, pént.	634 r	1044 de	236 du	—
EPERJES	ind.	naponta	638 r	1048	240	—
EPERJES	ind.	507 r	655	1100	246	350 du 710 e
Abos	ind.	544	723 de	1128	312	427
Abos	ind.	554	834	127 du	327	436

Szepesség felől érkezik a vonat:

	érk.	622 r	1112 de	326 du	756 e	1059 e
Abos	érk.	622 r	1112 de	326 du	756 e	1059 e
Abos	ind.	626	1132	451	900	1107
Eperjes	érk.	654	1210 du	518	937	1144
Eperjes megálló	érk.	710	—	533	958	—

A teljes téli menetrend kapható **Kösch Árpád** papirkereskedésében, Eperjesen. *Ara 30 fillér.*

Geschmackvolle, elegante und leicht ausführbare Toiletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“.

Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährlich: K. 3.—, = Mk. 2.50.

Gratisbeilagen:

„Die praktische Wiener Schneiderin“

und

„Wiener Kinder-Mode“

mit dem Beiblatt

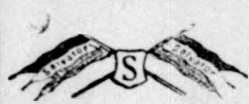
„Für die Kinderstube“.

Schnitte nach Mass.

Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für tadelloso Passen. Die Anfertigung jedes Toilettestückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht.

Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangú gyógyviz és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgsavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/3 literes palack	32 fillér
3/4 " "	40 " "
1/1 " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakban vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1/1 " "	8 " "

Kossuth Lajos-utca 40. sz. házban
egy 3 szobás

I. emeleti lakás

október 1-jétől kiadó.

Bővebbet **Suchy kávésnál,**
Árok-utca 37.

Csakis orosz eredeti csomagolásban kapható.

Elárúsító-hely Eperjesen: Bein Simon fűszer- és csemegekereskedésében

Hirdetmény.

1007 1904. számhoz.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr az 1904. évi szept. 22-ikén kelt 45,642. sz. rendeletével a budapest-kassa-zboró-oszág-határszéli állami közút 1214 méter hosszú eperjesi átkelési szakaszának kiskő-burkolattal leendő elátását 79,427 korona 52 fillérnyi összeg erejéig engedélyezte.

A kiskő-burkolat építésének biztosítása céljából az 1904. évi október hó 17-ik napjának d. e. 10 órájára az eperjesi kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtokat felhívom, hogy a kiskő-burkolat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a megjelölt nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál [adóhivatalok, vámhivatalok stb.] történt letételét igazoló pénztári nyugta) csatolandó.

A kiskő-burkolatra vonatkozó művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők s másolata a mérnök- és építész-egylet által megállapított díjszabás szerint megszerezhető.

A munka a versenytárgyalás után azonnal át fog adatni, éppen azért az ajánlatban megemlítendő, hogy a munkát 1904. vagy 1905. évben kezdi, illetve végzi-e be. Ennek megemlése nélkül az ajánlat részletes tárgyalás alapját nem képezheti.

Eperjes, 1904. szeptember 30

Dóbiás Ede,
kir. főmérnök

3406—1904. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Eperjesi Bankégyület végrehajtónak dr. Horovitz Gyula ügygondnok, eperjesi ügyvéd által képviselt **Balogh Mátyás** végrehajtást szenvedő elleni 670 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. tszék és a lemes kir. járásbírósg területén levő és Somos községben fekvő, a somosi 144. sz. tjkvben A. I. 2—14. sorszám alatt foglalt 193., 262., 306., 343., 421., 488., 533., 676., 743., 781., 903., 946. hr. sz. részletekre s legelő- és erdőilletőségéből Balogh Mátyást B. 14. sorszám alatt illető 1/4-ed rész jutalékra a 408 kor. kikiáltási árban, — és a somosi 33. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. alatt foglalt 36. hr., 36. öi. sz. ház- és kertből s 8. sorszám alatt foglalt 599. hr. sz. ingatlanból Balogh Mátyást B. 12. sorsz. alatt illető 1/2-ed rész jutalékra a 782 kor. kik. ált. árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904. évi november hó 8-ik napján d. e. 10 órakor Somos község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverési szándékozók tartoznak bánatpénzül a somosi 144 tjkvben foglalt ingatlanokra vonatkozólag 40 kor 80 fillért, a 33. tjkvre vonatkozólag pedig 78 kor 20 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezehez letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjes, 1904. augusztus 29.

Urbán Gyula,
kir. ítéltábla bíró.

Hirdetmény.

A kassai izr. anyahitközség a jövő 1905. évben tagjainak **koser marhahús-szükségletéről** akként szándékozik gondoskodni, hogy az elárúsítás 4 városi mézarszékben és 2 piaci sátorban történjék.

A kik az e célból kiadandó 6 hitk. engedély egyikét, vagy azok közül többet elnyerni óhajtanak, szíveskedjenek ajánlataikat *folyó hó 20-ikáig* a hitk. irodában benyújtani, a hol a részletes feltételek megtudhatók.

Elfogad a hitközség a fentemlített határidőn belől a gabella-jövedelem haszonbérbevételére irányuló ajánlatokat is, kiköti azonban, hogy a haszonbérlet legalább 3 városi mézarszékben és 1 piaci sátorban gondoskodjék a koserhús elárúsításáról és hogy a hitközség ezenfelül 1 városi mézarszék és 1 piaci sátor részére, a haszonbérlet által beszedendő gabella-díj ellenében, külön engedélyeket adhasson ki.

Az aprómarhák (borjúk, juhok, bárányok) vágatási díjának haszonbérbevételét tárgyzó ajánlatok ugyancsak a fentemlített helyen és időben beadhatók.

Kassán, 1904. évi október 3-ikán.

A kassai izr. anyahitközség előljárósága.

BRÁZAY-féle SÓSBORSZESZ

A Brázay-féle
sósorszesz megbecsülhetetlen mint erősítő-szer
gyermekknél, gyenge
vagy idősebb embereknél.

Ne adjon semmit!

bármely magasztalásra

hanem mintagyűjteményünk megtekintése által győződjék meg önmaga, hogy Bécsben nem létezik második olyan üzlet, a hol a legutóbbi davatú szolid pamut-, selyem- és mosósövetek, valamint minden ruházati cikk oly bámulatos olcsó áron kapható, mint nálunk.

Egy ily módon kitöltött
levelezőlap elegendő, hogy
rendkívül gazdag tartalmú

mintagyűjteményünket azonnal ingyen és bérmentve megküldjük.

Herren Ludwig Zwieback & Bruder
Wien, VI/2,
Mariahilferstr. 111.

Senden Sie mir Ihre
Muster-Kollektion

Achtungsvoll
Emma Walter.

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2, Mariahilferstrasse nur 111.

Pompásan illusztrált divat-árjegyzék.

Árok-utca 37. számú házban
egy 3 szobás

I. emeleti lakás

október 1-jétől kiadó.

Amerikába
menetármérséklése a III. osztálynak.

100 korona

Bécsből Antwerpenen át
NEW-YORK-, PHILADELPHIAba
ellátással együtt.

Ezen kivételre ár biztosítása végett az utasoknak
20 korona előleget kell küldeni a

RED STAR LINEnek
Wien, Wiedner Gürtel 20.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, gövres
és más ideges állapotban
szenved, kérjen erről füzetet;
ingyen és bérmentve kapható a
szab. „Natty“-gyógyszertár által
Majna-Frankfurt.

Globus-tisztító-kivonat

jobban tisztít, mint bármely más fémtisztítószer.

659—1904. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1903. évi 704. számú végzése folytán dr. Müller Bertalan ügyvéd által képviselt Kreszczanko József felperes részére **Deckert Kilián** alperes ellen 1165 korona 50 fillér tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 3394 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíróság 1904. évi V. I. 247/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Pollák Emil Alfréd 150 kor., Pach Emanuel 103 kor. és 207 kor. 50 fill., dr. Oszvald Tivadar 42 kor., Sild Károly 246 kor. 48 fill., C. & P. Jäger 220 kor. 90 fill., C. Drächler 534 kor. 20 fill., Szabó Ferencz 327 kor. 97 fill., Löwinger József 177 kor. 70 fill., Ritter Mór 150 kor., Krapfenbauer & Co. 153 kor. 70 fill., Andrejkovits Gyula 173 kor. 16 fill., a Kassai Népbank 300 kor., Neuwirth Armin 161 kor. 20 fill. tőke és járulékaik erejéig, mint a korábbi vagy felülfoglaltatók javára is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában s boltja előtt Eperjesen leendő megtartása határidejéül **1904. évi október hó 22-ik napjának d. e. 9 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt bútörök, halottas-kocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elővezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kihüggését követő naptól számítottatik.

Eperjes, 1904. október 3-ikán. **Spányi Kálmán,**
kir. bírósági végrehajtó.

Ügynökök

felvételnek igen kedvező feltételek mellett

Erzsébet-szanatórium-sorsjegyek

részletfizetés mellett elárúsítására.

• **FUCHS H. váltóháza** •
BUDAPEST, IV., Kecskeméti-u. 1.

Nőiruha-szabászati tanfolyamot nyit

egy Bécsben szakvizsgázott tanítónő.

Oktatást nyújt: a test anatómiai állása szerinti mértékvevésben; matematikai rajzolásban és a nőiruha-műszabás szabályaiban.

A tanítás módszere egyszerű, mindenki által könnyen érthető, biztos. Miután e tanfolyamra csak meghatározott számban vétetnek fel hölgyek, saját érdekükben kéretnek részvételi szándékukat *mielőbb* bejelenteni.

Bővebb felvilágosítással szolgál **Várkonyi Mária**, Eperjesen, Kossuth Lajos-utca **44.** szám alatt.

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü-czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.
Csak RETHY-félét fogadjunk el!

CHOCOLAT KOHLER
világhírű finom gyártmány
Egyedüli elárúsító nagyban Magyarországon:
BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST VIII. József körút 37-39

Amerika.
Abfahrt von Havre jeden Samstag.
Fahrkarten durch die
Französische Linie.
Gute und schnelle Beförderung. Ausgezeichnete Verpflegung, inclusive Wein und Liqueur. Amerikanische Eisenbahnfahrkarten nach jeder Station zu Originalpreisen. Nähere Auskunft gratis und franco durch die
Französische Linie
Wien, IV., Weyringerg. 8.

Jobb cipőzetnek
Chevreaux, Box calf, borjúbőr stb.
elősmert legjobb a
GLOBIN,
mert fáradtság nélkül
pompás fényt ad!
Védi és puhává teszi a bőrt.
Legegyszerűbb kezelés.
A legtöbb üzletben kapható.
Fritz Schulz jun., Akt.-Ges., Eger i. B., Leipzig.

Van szerencsénk a nagyérd. közönség szives tudomására hozni, hogy Eperjesen, a **Szebeni-út 6.** számú házban egy

Magyaralföldi, Gémes-féle házikenyér-sütődét

rendeltünk be. Midőn a n. é. közönséget kérjük, hogy bármikor meggyőződést szerezzen a kenyérsütés tisztaságáról, egyúttal arra bátorodunk figyelmeztetni, hogy **csakis az a valódi Gémes-féle alföldi házikenyér,** melynek minden egyes kenyeren az *alatti címke* van felragasztva.

Tisztelettel **Magyaralföldi Gémes-fele házikenyér-sütőde,**
Eperjes, Szebeni-út 6.

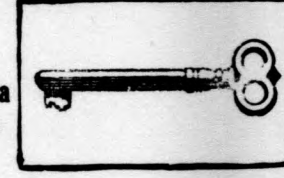
Kapható Kónya Miklós úrnál . . . Főutcza **43.**
Eperjesen: Holländer Samu úrnál . . . Főutcza **127.**
Rosenberg Jakab úrnál . . . Lőcsei-út **13.**
Gidon Kálmán úrnál . . . Bártfai-út
és a sütődében . . . Szebeni-út **6.**

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészekről mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószert puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.
Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 45 krajczár.
Keil-féle arany-fénymáz képeretekhez 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi — és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia

szivarkapapír és

szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Vérszegénység, étvágytalanság, sápkór, idegesség gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény

a **KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR**

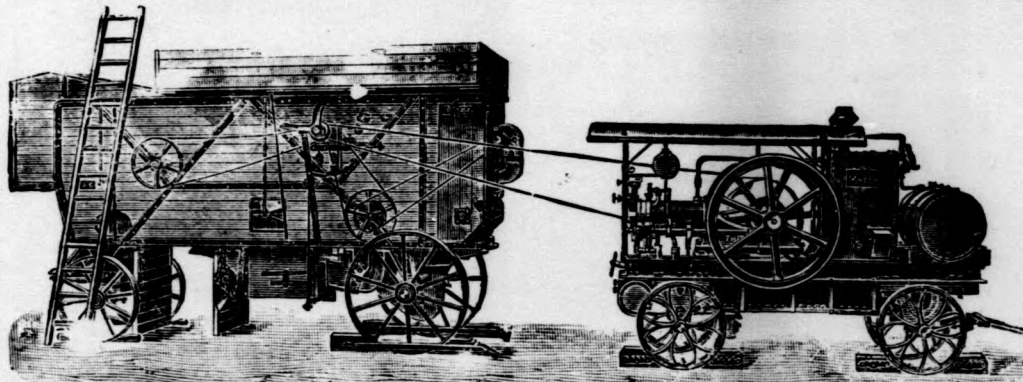
E nagyon kellemes ízű ital kiváló sajátosságait az orsz. egészségügyi tanács is méltatta és ajánlására a belügyminisztérium engedélyvel látta el. — Nagy üveg ára **6 korona**, kis üveg **3 kor. 20 fillér.** — Kapható gyógyszerárakban.

Főraktár: **KRIEGNER GYÖRGY** „Korona“-gyógyszertára, Budapest, VIII., Kálvin-tér.

„MAYER“-gépgyár

vas- és fémöntöde részvénytársaság, Szombathely.
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű **Gazdasági gépeket,** kitűnő szerkezetű **Benzin- és szivó-gázmotorokat** 2-50 lóerőig.
Benzin-motoros cséplőkészletek.
Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerek, minden szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.
Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselőisége.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.